

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Barn, unga och familjehälsa	Organisation Region Värmland	Version 4
Dokumentägare Helena Löfwenhamn Barnhälsovårdsöverläkare	Fastställare Marja Rudenhed Verksamhetschef	Giltig fr.o.m. 2025-04-01	Giltig t.o.m. 2027-04-01

BCG-vaccination inom barnhälsovården

Gäller för: Barn, unga och familjehälsa, Barnavårdscentraler Värmland

Indikation för BCG-vaccination från 6 veckors ålder finns när det föreligger en ökad risk för tuberkulos då en eller båda vårdnadshavarna eller annan hushållsmedlem kommer från ett land med ökad tuberkulosförekomst (> 40 fall / 100 000 invånare). (Lista över länder, [folkhalsomyndigheten.se](https://www.folkhalsomyndigheten.se))

Den rutinmässiga riskgruppsvaccinationen med BCG kan göras utan föregående TST (PPD) / IGRA-test upp till 18 månaders ålder, förutsatt att barnet inte varit utsatt för smitta i familjen, hushållet eller i samband med utlandsvistelse.

Kompletterande vaccination med BCG rekommenderas upp till 6 års ålder (så länge barnet är inskrivet på BVC). Skyddseffekten av BCG-vaccin kommer tidigast sex veckor efter vaccination.

Vid aktuella tuberkulosfall i omgivningen handläggs detta via TB-mottagningen, som kontaktar barnhälsovården om behov av vaccination föreligger.

Sjuksköterska som genomgått specialistutbildning till distriktssköterska eller inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar, är behörig att självständigt ordinera detta vaccin (HSLF-FS 2018:43) Ställningstagande till vaccination görs vid någon av de första kontakterna med familjen och senast vid teambesöket vid fyra veckors ålder.

Att under nyföddhetsperioden (0–6 mån) ge levande vaccin i form av vaccin mot tuberkulos ställer krav på kartläggning av eventuella kontraindikationer.

"Checklista inför vaccination mot tuberkulos- och rotavirusvaccination" [rikshandboken-bhv.se](https://www.rikshandboken-bhv.se) kan användas som stöd vid ställningstagande till vaccination.

Finns kontraindikation för levande vaccin i nyföddhetsperioden skall detta dokumenteras under sökordet "Vaccinationsplanering" med "Kontraindikation för levande vaccin" och kan förklaras i Fritext-rutan.

Ställningstagandet till att BCG-vaccinationen behöver senareläggas till efter nyföddhetsperioden utifrån tex. moderns medicinering under graviditet / amning dokumenteras detta under "Vaccinationsplanering" med "BCG vid 6 månader" och i Fritext-rutan.

Rotavirusvaccin samt alla avdödade vaccin kan ges oberoende av tidsintervallet till BCG-vaccinet.

Kontraindikation för levande vaccin

- ✓ Individer med svår kombinerad immunbrist, SCID (Ingår i PKU-test)
- ✓ Immunmodulerande läkemedel (tex TNFa-hämmare) till modern under andra halvan av graviditeten och/eller till moder som ammar barnet (Se sammanfattande schema på BVC eller [nationell-vagledning-levande-vaccin-immunhammande.pdf](#))
- ✓ Nyligen kortisonbehandling av barnet
- ✓ Överkänslighet mot den aktiva substansen eller något hjälpämne
- ✓ Akut allvarlig febersjukdom

Kontraindikation för BCG-vaccination:

- ✓ Vaccination med levande virusvaccin (förutom rotavirusvaccin) mindre än 4 veckor innan.
- ✓ HIV-infektion hos barn eller moder
- ✓ Generaliserat eksem eller hudinfektion i närheten av injektionsområdet.

Ordination och genomförande av BCG-vaccination:

Alla BVC-enheter kommer inte ha möjlighet att utföra BCG-vaccination. Enhetschef för BVC-området har en enskild plan för var BCG utförs och av vem. (Även privata aktörer följer nedan rutin och skickar messenger till angiven BVC-enhet.)

- Indikation för BCG-vaccination dokumenteras under sökordet " Vaccinationsplanering" med "Tidig BCG-vaccination". (Alternativt "BCG vid 6 månader" vid ev. kontraindikation)
- Vid besöket där beslut om BCG-vaccination tas ges skriftlig information till föräldrarna alternativt muntlig information via tolk. Folkhalsmyndigheten.se
- Bokningsunderlag med vårdtjänst "BCG-vaccination" skapas på patienten. (bevakningsintervall 2 mån resp. 8 mån).
- Om BCG-vaccination ej utförs på egen enhet skickas messenger till utförande enhets funktionsbrevlåda med begäran om BCG-vaccination.
- Efter utförd BCG-vaccination skickas messenger tillbaka till avsändande enhets funktionsbrevlåda att vaccinationen är genomförd.
- Besök för BCG-vaccination dokumenteras med åtgärdskod Z 232 och vaccinationen registreras i Mitt Vaccin på utförande enhet.
- Om BCG-vaccination ej utförs på egen enhet ansvarar avsändande enhet för bevakning via planerade vårdåtagande att vaccinationen blivit utförd inom bevakningsintervallet.

Utarbetad av: Helena Löfwenhamn